La Figueres que va viure la Guerra

Una nova ruta guiada recorda episodis i curiositats per diferents escenaris del conflicte

El guia mostrant als visitants una imatge de refugi de la Rambla durant la jornada d´ahir al matí.

La visita va recórrer espais com ara la Rambla, la plaça Ernest Vila, la del Gra, la de la Palmera, la plaça de l'Ajuntament o l'església de Sant Pere. La jornada es repetirà avui, amb una trentena més d'inscrits i amb la voluntat de perllongar-se més endavant per oferir un atractiu turístic més que mostri l'impacte que la guerra i la postguerra van tenir sobre la capital altempordanesa. Figueres va una de les ciutats més afectades en nombre de víctimes pel conflicte.

GEMMA TUBERT FIGUERES

El pas del temps sovint esborra episodis i fets històrics que havien deixat petjada a pobles i ciutats. Des de la fi de la ?Guerra Civil espanyola (1936-1939) ja han passat 75 anys, però a Figueres, la segona ciutat amb més víctimes pels bombardejos de Catalunya, encara en queden vestigis i petites històries que la recorden. Això és el que ha volgut posar sobre la taula una nova visita guiada organitzada per l'Ajuntament realitzada durant aquest cap de setmana i que busca augmentar els atractius turístics culturals de la ciutat. Prop d'una trentena de persones van participar ahir en la primera ruta que neix amb la voluntat de perdurar i que narra alguns dels principals esdeveniments i curiositats que encara amaguen alguns espais de la capital altempordanesa.

Alguns l'han qualificat de la Guernika catalana. I és que Figueres va patir entre el 1938 i fins al 8 de febrer de 1939 fins a 18 sagnants bombardejos que van deixar més de 300 morts i va destruir gran part dels edificis -alguns molt emblemàtics- de la ciutat, que va també va ser la seu de la darrera sessió de les Corts Republicanes, el febrer del 39 amb els màxims responsables governamentals.

La ciutat va inaugurar recentment una exposició al Museu de l'Empordà on algunes de les víctimes que encara queden d'aquella guerra ofereixen als visitants el seu testimoni. (Silencis) Figueres sota les bombes 1938-1939 va servir també per tancar la ruta d'ahir, que es va iniciar en un dels centres neuràlgics de la ciutat: la Rambla. El guia de la jornada, Nick Duserm, va alertar els participants que no es tractaria de la "típica" xerrada històrica. Expert en rutes per Agullana o la Vajol, Duserm va voler compartir anècdotes i curiositats a l'entorn d'alguns dels episodis més cruents del conflicte.

"Encara que alguns potser no ho sapigueu, Figueres va ser la segona ciutat catalana amb més víctimes pels bombardejos. I això va ser així perquè estem situats molt a prop de la frontera, on hi havia molt material de guerra, brigades internacionals i, durant els darrers dies del conflicte, hi havia molts "peixos grossos" en la darrera sessió del Govern republicà", va començar explicant als assitents el guia.

La Rambla té diversos espais destacats com ara el monument a Monturiol -en el qual curiosament es va mantenir la inscripció en català fins i tot després de la Guerra-, el cafè Royal -que va passar a dir-se l'Espanyol-, l'edifici de Can Cusí, l'Hotel Duran -on s' aplegaven alguns nazis- o l'Hotel París. També s'hi va construir un dels quinze refugis que tenia la ciutat.

Els tresors del castell

Duserm també va fer referència a canvis de noms als carrers a l'època i el fet que durant la darrera sessió de les Corts al castell s'hi ?1apleguessin nombroses obres d'art de gran valor del Prado. "També n'hi havia a Peralada", va afegir una de les participants. "I a la Vajol", va dir un altre. La ruta va seguir per la plaça Ernest Vila, que va ser la seu de l'Hospital la Caritat i que també va quedar destrossat pels bombardejos. "Si mireu aquell edifici de la cantonada torna a tenir visibles forats que la metralla va deixar-hi i que, malgrat que es va arreglar la façana, han tornat a sortir", va alertar als assistents.

La plaça del Gra, seu del refugi que la ciutat té pendent d'obrir, va ser una altra de les parades de la visita. El guia va recordar com al carrer Progrés hi havia la "carbonera" que es va convertir en una mena de camps de presoners pendent de judici després de la Guerra i, ja a la plaça de la Palmera, va explicar la crema de la capella de Nostra Senyora de Lourdes.

L'antiga Biblioteca va ser un dels darrers trams del recorregut. Allà es va recordar la figura de la seva bibliotecària i petita heroïna literària, Adela Riera, que va conservar uns 200 llibres que els Nacionals volien cremar. O els efectes que van tenir els bombardejos sobre el carrer Muralla i el paper del Casino Menestral, on es guardava armament.

El "tour" va acabar a l'església de Sant Pere, que també va ser bombardejada. "És molt important no oblidar per no repetir perquè la majoria dels que ho van viure ja no hi són", va dir Duserm per posar punt i final a la jornada animant a visitar la mostra de testimonis que estarà oberta fins al 14 de setembre.

Font del document:
http://www.diaridegirona.cat/alt-emporda/2014/06/29/figueres-que-viure-guerra/676360.html?utm_source=rss